

Juridische slimmigheden schaden reputatie

Weinig accountantsorganisaties weten de verleiding te weerstaan om met juridische spitsvondigheden geschillen te beslechten. Maar advocaten die door slimme vondsten rechtszaken proberen te winnen, hebben onvoldoende oog voor de reputatieschade die zij aanrichten.

De aankondiging door KPMG dat zij zich inzake Weyl op de verjaringstermijn gaan beroepen, staat niet op zichzelf. Ook PwC legde al eens dezelfde kaart op tafel, tevergeefs overigens. De juridische goocheldoos waarmee advocaten accountantsorganisaties bedienen, kent nog veel meer varianten. Met misschien wel als hoogtepunt het geschuif met rechtspersonen door Deloitte nadat de VEB verhaal wilde halen rond het Ahold-debacle. Ook die poging viel bij de Accountantskamer niet in goede aarde.

Natuurlijk staat het iedereen vrij om haar of zijn recht te halen. En wijst een goede advocaat op alle middelen die daarvoor open staan. Toch is het onverstandig om alleen op advocaten te varen. Niet omdat ik twijfel aan hun deskundigheid. Maar omdat advocaten vaak een tunnelvisie hebben waarin weinig ruimte bestaat voor andere afwegingen, bijvoorbeeld op reputatiegebied.

Zelfs wanneer een rechtszaak glansrijk wordt gewonnen, zal een claim aan de reputatie van een accountant knagen. Dat begint al vanaf het begin. Een claim haalt altijd de krant, ook als de juridische toekenning uiteindelijk uitblijft. Bij een claim na een faillissement – wat onder curatoren steeds vaker in zwang raakt – staat de accountant bovendien met 1:0 achter. In de maatschappelijke perceptie biedt een goedkeurende controleverklaring nu eenmaal enige zekerheid dat een bedrijf niet aan de rand van de afgrond bungelt.

Is er ook nog fraude in het spel dan staat er zelfs 2:0 op de teller, in het nadeel van de accountant. We verwachten nu eenmaal van een accountant een gezonde dosis sceptis rond de goede inborst van iedere mens. Wanneer een accountant om de tuin wordt geleid, vinden we het niet vanzelfsprekend om daar meteen met begrip en mededogen op te reageren.

Dat valt niet alleen toe te schrijven aan de overdreven verwachtingen van het grote publiek; ook de beroepsregels laten zien dat op het punt van continuïteit en frauderisico's meer van accountants mag worden verwacht dan zij soms zelf ter eigen verdediging opperen.

Advocaten hebben van nature weinig op met zulke maatschappelijke percepties. Zij kijken naar de letter van de wet en volgen daarbij dikwijls een 'niet geschoten is altijd mis'-redenering. De eenzijdigheid waarmee advocaten het belang van hun cliënten behartigen, is ook precies waarvoor we ze betalen. Maar daarmee is het nog niet verstandig om advocaten maar meteen de volledige regie in handen te geven.

Dat begint al bij de Accountantskamer. In mijn ervaring is deze Kamer minder snel onder de indruk van *pro forma*-argumenten dan een 'gewone' rechter. Vooral wanneer daardoor de hamvraag uit beeld verdwijnt: heeft de accountant zijn werk wel goed gedaan? Het kan zelfs tot irritatie leiden wanneer advocaten proberen om met 'secundaire' argumenten voor die vraag weg te lopen, zoals uit de eerdergenoemde zaken bleek.

Maar het is vooral bij het bredere publiek dat pogingen om professioneel falen weg te poetsen met juridische tegenwerpingen, averechts werken. In een strafzaak kan een boef die met een vormfout van vervolging afkomt, nog met een grote grijns de rechtszaal verlaten. Maar een accountant die een juridische ontsnappingsroute inslaat om geen verantwoording over zijn werk te hoeven afleggen, trekt uiteindelijk zelf aan het kortste eind. Zeker wanneer er in de maatschappelijke perceptie alle reden is om vraagtekens te zetten.

Het werk van een advocaat eindigt bij de uitspraak door de rechter. Vanuit reputatieoogpunt begint het dan pas. Juridische argumenten kunnen bij de rechter misschien nog wel succes hebben. Maar het maatschappelijk verkeer voelt feilloos aan wanneer je om de zaak heen probeert te draaien.

Wie zich blindstaart op juridische werkelijkheden kan iedere rechtszaak winnen maar houdt geen reputatie meer over.

Deel dit artikel

Jan-Willem Wits is zelfstandig communicatieadviseur en werkt onder andere voor uiteenlopende opdrachtgevers in de accountancy.

GERELATEERD

MAGAZINE | 22 juni 2022

Haar accountants

'Nederland rekent op zijn accountants.' Dat is goed nieuws, omdat sommige delen van Nederland niet kunnen rekenen op de accountant. Partijen die het zwakst staan... →

MAGAZINE | 03 mei 2022

Ongehoord

Personen die na een feitenonderzoek een douw krijgen, klagen nogal eens over een gebrek aan hoor en wederhoor. Soms terecht, maar soms ook niet. Moet je iemand horen,... →

NIEUWS | 06 april 2022

Veel minder tuchtklachten in 2021

In 2021 werd er bij de Accountantskamer 84 keer geklaagd over een accountant, een forse daling ten opzichte van het jaar daarvoor, toen er tegen 170 accountants... →

NIEUWS | 25 maart 2022

Oud-accon topman dient tuchtklacht in tegen forensisch accountant

De voormalig bestuursvoorzitter van accon avm, Guus Delger, heeft een tuchtklacht ingediend tegen forensisch accountant Peter Schimmel. Die onderzocht op verzoek... →

MAGAZINE | 01 maart 2022

Moet de klaagdrempel omhoog?

Om de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bevorderen moet de deur voor klagers breed open staan en zijn drempels volgens de tuchtrechter taboe. Maar moet de klaagdrempel... →
